

Evaluatie resultaten De Smederijen

Vastgesteld door de stuurgroep van De Smederijen op 27 januari 2010

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding / algemene conclusie / aanpak verbeterpunten	3
2. Lijst met verbeterpunten	5
3. Een samenvatting van de uitkomsten per organisatieonderdeel	8
4. Opmerkingen uit andere overleggen	11
5. De meting van de doelstellingen via de Omnibusenquête	13
6. Het nadere onderzoek onder de initiatiefgroepleden over de Omnibusenquête	16
7. Grafieken: Omnibusenquête resultaten én resultaten nadere onderzoek over de Omnibusenquête onder de initiatiefgroepleden	23

1 Inleiding, algemene conclusie, en aanpak verbeterpunten

Waarom een evaluatie, met wie en waarop gericht?

Twee jaar geleden was de start van De Smederijen. De afspraak die toen gemaakt is: na twee jaar een evaluatie. De stuurgroep heeft bij de start van de evaluatie gezegd dat alle organisatieonderdelen gevraagd moet worden naar: wat gaat goed en wat kan beter? Alle initiatiefgroepen zijn bij de evaluatie betrokken en uit de Omnibusenquête blijkt ook de mening van niet-actieve bewoners. De evaluatie is gericht op de vraag: zijn er verbeterpunten? De uitkomst is een werkdocument met verbeterpunten, samenvattingen en bijlagen.

Hoe ging evaluatie in zijn werk?

Alle betrokkenen (zie hieronder) bij De Smederijen is gevraagd (algemene evaluatievragen):

Wat gaat goed en wat kan er beter?

Gericht op de twee hoofddoelstellingen van De Smederijen:

- bewoners zeggenschap en verantwoordelijkheid geven voor woon/leefomgeving
- intern en tussen de zes partnerorganisaties samenwerking verbeteren; vraaggericht en integraal (dwz samenhang en afstemming zoeken).

Bovendien is gekeken naar de uitkomsten van de Omnibusenquête.

Wie deden er mee en hoe?

- initiatiefgroepleden:
 - via het beantwoorden van de algemene evaluatievragen
 - via een onderzoek van de afd. onderzoek en statistiek over de Omnibusenquête.
- wijkteams, via het beantwoorden van de algemene evaluatievragen
- werkgroep communicatie, via het beantwoorden van de algemene evaluatievragen
- werkgroep financiën, via het beantwoorden van de algemene evaluatievragen
- afstemmingsteam, in workshop, met name naar eigen rol kijken
- stuurgroep, de leden interviewden elkaar aan de hand van de algemene evaluatievragen.

De algemene conclusie: De Smederijen hebben hun bestaansrecht bewezen voor bewoners en partnerorganisaties en we hebben een paar verbeterpunten te pakken

Bestaansrecht bewoners:

- meer bewoners worden door werkwijze van De Smederijen bij hun leefomgeving en bij elkaar betrokken
- er komen goede ideeën naar voren die sneller werkelijkheid worden
- bewoners ervaren zeggenschap en nemen verantwoordelijkheid

Bestaansrecht partnerorganisaties:

- tussen de organisaties is het partnerschap verder vorm gegeven de laatste twee jaar; ook al waren er regelmatig onverwachte vraagstukken die veel afstemming vergden, telkens kwamen ze er gezamenlijk weer uit.
- de samenwerking tussen en binnen de partnerorganisaties heeft een impuls gekregen en telkens blijkt dat die samenwerking noodzakelijk is; tegelijkertijd zijn hier nog grote inspanningen nodig de komende jaren.

De verbeterpunten hebben betrekking op het verder versterken van De Smederijen en zijn samengevat:

- aandacht voor de mens (bewoners en professionals)
- aandacht voor de organisatiestructuur (van De Smederijen).

Aandacht voor de mens:

- nog meer bewoners betrekken, ook al zetten zich nu al zo veel mensen in
- aandacht voor de initiatiefgroepen (rol, samenstelling, rouleren) die dat graag willen
- professionals: nog meer samenwerken, klantgericht, oplossingsgericht, verantwoordelijkheid nemen, daadkracht, doen
- van buiten naar binnen werken door professionals
- je daarom ook buiten oriënteren als professional
- de ja code bij professionals: ja, ik pak het op en zoek een oplossing; binnen de afgesproken tijd komt het antwoord
- professionals van de zes organisaties die nu nauw bij De Smederijen betrokken zijn moeten visie, missie, doelstellingen De Smederijen kennen en uitdragen binnen hun organisaties; focus op olievlek werking; borging van de werkwijze van de Smederijen in de organisaties.

Aandacht voor de organisatiestructuur:

De structuur van De Smederijen is in basis goed. Verbeterpunten:

- samenstelling en werkwijze/vergaderfrequentie stuurgroep veranderen
- samenstelling en werkwijze afstemmingsteam tegen het licht houden
- rol van de leden van het afstemmingsteam tegen het licht houden
- rol van de leden van de werkgroep communicatie tegen het licht houden
- wijkteams: per team verbeter slag met maatwerk
- initiatiefgroepen: aandacht voor aantal vragen

Hoe pakken we de verbeterpunten aan?

De volgende paragraaf bevat een lijst met de concrete verbeterpunten. Die worden allemaal uitgewerkt onder de verantwoordelijkheid van de stuurgroep door de gezamenlijke Smederij-partners. Per verbeterpunt is aangegeven welke organisatie de trekker levert. De trekker is in alle gevallen een stuurgroep lid. Die vormt een werkgroep en in overleg met die werkgroep wordt door de trekker (of iemand anders van de werkgroep) een plan van aanpak geschreven.

Het concept plan van aanpak wordt besproken in de stuurgroep. In het plan van aanpak wordt beschreven wat het resultaat van het werken aan het verbeterpunt moet zijn, binnen welke randvoorwaarden/kaders er eventueel gewerkt moet worden, wie gedurende het proces erbij betrokken wordt, wanneer de uitwerking gereed is, wie beslist, etc. Alle (concept) plannen van aanpak worden in de stuurgroep van februari of maart 2010 behandeld.

De rol van het stuurgroep lid is: verantwoordelijk voor tot stand komen plan van aanpak en – na akkoord stuurgroep – uitvoering plan van aanpak. Het stuurgroep lid draagt verantwoordelijkheid maar kan de uitvoering door de werkgroep laten doen.

Hoe is dit rapport verder opgebouwd? Leeswijzer.

- Hoofdstuk 2 lijst met verbeterpunten
- Hoofdstuk 3 een samenvatting van de uitkomsten per organisatieonderdeel
- Hoofdstuk 4 opmerkingen uit andere overleggen
- Hoofdstuk 5 de meting van de maatschappelijke effecten via de Omnibusenquête
- Hoofdstuk 6 het nadere onderzoek onder de initiatiefgroep leden over de Omnibusenquête
- Hoofdstuk 7 grafieken: Omnibusenquête resultaten én resultaten nadere onderzoek over de Omnibusenquête onder de initiatiefgroep leden

2. Lijst met verbeterpunten

Nr.	Verbeterpunt	Opmerkingen of aandachtspunten	Wie is de trekker	Plan van aanpak
1.	Visie , misie, doelstellingen	Zijn ze nog actueel, kunnen ze scherper en korter geformuleerd worden? Opnieuw afstemmen met doelstellingen partnerorganisaties en bewoners. Bij dit punt ook aandacht voor de vraag hoe de zes partnerorganisaties beter in beeld kunnen komen. Beoordelen of relatie De Smederijen – beheer duidelijk is. Zijn de gehanteerde begrippen (partnerschap, zeggenschap, medeverantwoordelijkheid e.d.) duidelijk genoeg? Scheppen ze verwachtingen? Een uitgebreid plan van aanpak is niet nodig; denk aan workshop van 1 dagdeel met de meest betrokkenen. Beoordelen hoe directies van de partnerorganisaties hierbij betrokken worden.	Actium	Maart 2010
2.	Stuurgroep De Smederijen	-rol (taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden) -samenstelling (aandacht voor bijzondere rol bewonersleden in stuurgroep) -vergaderfrequentie -verbetering relatie met afstemmingsteamlid -regie/management bij gemeente of elders? -verbeteren informatiestroom tussen gebiedsregisseurs/stuurgroep	Do mesta	Maart 2010
3.	Afstemmingsteam	-rol (taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden) -samenstelling -vergaderfrequentie -verbetering relatie met stuurgroep lid -verbetering relatie met jongerenwerkers -verbetering relatie met wijkteams	Gemeente	Maart 2010
4	Professionals alle organisaties: focus op samenwerken, klantgericht, oplossingsgericht, verantwoordelijkheid nemen, daadkracht, doen.	Nieuwe impuls geven, borgen werkwijze De Smederijen in alle organisaties (incl visie missie doelstellingen) Benutten organisatiestructuur De Smederijen Vanwege omvangrijkheid is co-trekker de gemeente	SWW	Maart 2010
5	Korte Klap	-wat mag van korte klap budget? Hoe ver gaat bewonerszeggenschap als het de korte klap betreft? Wat was het doel ook al weer van de korte klap? -wanneer gaan beleidsuitgangspunten aan de kant en wanneer niet? -alleen fysieke, duurzame projecten of ook sociale, al dan niet duurzaam? Wordt het budget goed besteed? -hoe houd je korte klap levendig? -procesbeschrijving korte klap -relatie korte klap en Mooi Zo Goed Zo/bedrijfsleven versterken, is er een andere wijze van co-financiering mogelijk?	Gemeente	Maart 2010
6.	Lange Klap	-wat betekent lange klap eigenlijk voor bewoners? hoeveel zeggenschap hebben ze waarover, hoe verloopt zo'n proces? -aandacht voor rol van de partnerorganisaties, wat is	Do mesta	Maart 2010

		<p>hun inbreng en wanneer?</p> <p>-wie neemt waarover beslissingen binnen lange klap?</p> <p>-jongerenwerkers meer betrekken bij lange klap</p> <p>-begrip ontwikkelplan uitleg voor bewoners maken</p>		
7.	Verbetering communicatie binnen De Smederijen	<p>-weten de partnerorganisaties wel wat de initiatiefgroepen doen?</p> <p>-zien de initiatiefgroepleden professionals wel voldoende in hun gebied?</p> <p>-wordt de stuurgroep voldoende geïnformeerd over de vraagstukken waar de gebiedsregisseurs tegenaan lopen?</p> <p>-wisselen wijkteams/afstemmingsteam, afstemmingsteam/stuurgroep en wijkteams/stuurgroep voldoende uit?</p> <p>In het plan van aanpak moet eerst de vraagstelling van het bovenstaande uitgewerkt worden: we denken dat we een goede organisatiestructuur hebben. Of ligt het toch aan de organisatiestructuur dat dit onderwerp naar voren komt? Of ligt het niet aan de structuur maar aan de mens binnen die structuur?</p>	Politie	Maart 2010
8.	Monitoren	<p>Hoe willen we ontwikkelingen monitoren ivm legitimering. Alleen cijfers of ook persoonlijke beleving meer stimuleren? Welke meetinstrumenten?</p> <p>-bewoners niet lastig vallen met monitoren doelstellingen die niet zozeer op hen betrekking hebben</p> <p>-hierbij suggesties en uitkomsten bewoners ikv nadere onderzoek omnibusenquête betrekken</p> <p>-werkgroep – in ieder geval de eerste keer - breed samenstellen omdat het in het evaluatievoorstel genoemde “dagdeel monitoring” nog niet heeft plaatsgevonden</p> <p>Domesta is co-trekker.</p>	Woon concept	Maart 2010
9	Huisvesting gebiedsregisseurs	Elders huisvesten?	Woon concept	Maart 2010
10.	Zorgpartners	De vraag beantwoorden of en zo ja hoe we zorgpartners bij De Smederijen gaan betrekken	SWW	Maart 2010
11.	Activeren van nog meer bewoners	In diverse verslagen komt dit punt naar voren; er zijn al veel bewoners actief maar hoe bereiken we nog meer bewoners?	SWW	Maart 2010

Onderstaande punten zijn genoemd in de evaluatiegesprekkenronde maar niet als verbeterpunt hierboven opgenomen omdat er al een reguliere/structurele aanpak voor het vraagstuk bestaat. Ook is het mogelijk dat een plan van aanpak te zwaar is en dat het vraagstuk eenvoudig op te lossen is. Het monitoren daarvan gaat via het interne overleg dat het management met de gebiedsregisseurs heeft en het overleg dat de manager met anderen heeft. Hij brengt daarover verslag uit aan de stuurgroep.

1.	Initiatiefgroepen	<p>-aandacht voor initiatiefgroepen en de vragen die daarover leven bij de organisaties en bij de initiatiefgroepen (bijv. samenstelling, rol etc.)</p> <p>-aandacht allochtonen</p> <p>-aandacht ouderen (willen 's avonds huis niet uit ivm verkiezingen/bijeenkomsten)</p> <p>-de gebiedsregisseurs besteden hier aandacht aan (maatwerk)</p>	Gebiedsregisseurs	
----	-------------------	--	-------------------	--

		-gebiedsregisseurs schrijven daarover een notitie die aan de stuurgroep wordt aangeboden	
2.	relatie opbouwwerkers en gebiedsregisseurs	-samenwerking en rollen blijven bespreken, zowel bij korte klap als lange klap proces	Manager De Smederijen
3.	wijkteams	-veranderslag per wijkteam, is maatwerk -meer ruimte voor wijkteam (faciliteren door betreffende organisatie) -gebiedsregisseurs zijn hier al mee bezig -uitleg aan stuurgroep	Gebiedsregisseurs
4	Werkgroep communicatie	-rol van de leden (alleen adviserend of ook uitvoerend?) -de voorzitter van de werkgroep communicatie geeft advies aan stuurgroep	Voorzitter werkgroep communicatie
5.	Aandacht voor jongeren en jongerenwerkers	a-fondsen van/voor jeugd op rij; is budget voor kleine initiatieven mogelijk? b-aandacht capaciteit jongerenwerk c-jongeren en jongerenwerkers meer betrekken bij korte klap d-jongerenwerkers meer betrekken bij afstemmingsteam	a-manager De Smederijen b-manager De Smederijen c-gebiedregisseurs d-voorzitter afstemmingsteam

3. Een samenvatting van de uitkomsten per organisatieonderdeel

1. initiatiefgroepen
2. wijkteams
3. werkgroep communicatie
4. werkgroep financiën
5. afstemmingsteam
6. stuurgroep

3.1 *Initiatiefgroepen*

De initiatiefgroepen hebben op twee manieren meegedaan aan de evaluatie:

- a. via het beantwoorden van de algemene evaluatievragen
- b. via een onderzoek van de afd. onderzoek en statistiek over de Omnibusenquête

Ad a.

- er worden goede ideeën opgehaald en uitgevoerd
- participatie, betrokkenheid, sociale samenhang, zeggenschap, verantwoordelijkheid nemen toe
- verantwoordelijkheid voor gerealiseerde idee, het is van de bewoners i.p.v. een “onzichtbare instantie”
- werkwijze van De Smederijen spreekt aan: een goede manier voor het kenbaar maken van wensen/ideeën/klachten
- meer bewoners moeten actiever worden; initiatiefgroep moet meer prikkelen, ideeën meer promoten
- meer bewoners moeten zich verantwoordelijker gaan voelen voor de buurt
- aandacht voor initiatiefgroepen: brede samenstelling, rouleren, moet goed toegankelijk zijn, rol moet duidelijker uitgelegd worden
- aandacht en vooral uitleg over korte klap en lange klap, wat mag van korte klap geld (wordt soms als geldverspillen gezien) en wat betekent lange klap voor bewoners en wat is hun rol daarin? Wat kan binnen lange klap?
- betere communicatie tussen de initiatiefgroepen en de gemeente/andere organisaties gewenst en ook communicatie tussen de partnerorganisaties in de gaten houden
- wie zijn de 6 partnerorganisaties, vaak wordt bij De Smederijen aan de gemeente gedacht
- vertegenwoordiging van gemeente (en andere organisaties) bij Smederij activiteiten mag wat duidelijker, laat je zien
- de partnerorganisaties weten elkaar beter te vinden, waardoor nauwere samenwerking mogelijk is
- betrokkenheid en inzet van De Smederijen en de gemeente is goed
- betrokkenheid partnerorganisaties mag anders; nu teveel aanstuurder/beheerder i.p.v. meedenker en gezamenlijk eigenaar van problematiek
- maar er zijn ook negatieve geluiden over De Smederijen: leeft niet, is niet leuk, uitslag telling kan beter, uitgangspunten leven niet in dorp

Ad b. zie bij 5: het nadere onderzoek onder de initiatiefgroepleden over de Omnibusenquête

3.2 *Wijkteams*

- wat de bewoners betreft zien de meeste wijkteamleden die gereageerd hebben: versterking zeggenschap, sociale cohesie/betrokkenheid, participatie. Maar houd dit vast en verbreed het nog meer.
- in enkele gebieden gaat dit moeilijker
- zelfwerkzaamheid en verantwoordelijkheid nemen door bewoners kan in het algemeen gezien, nog een impuls gebruiken. Stimuleer je het te veel dan kan het contraproductief gaan werken.
- hoe houd je korte klap levendig? Er zijn ook andere vormen dan verkiezingen.
- verschil tussen korte klap en lange klap goed uitleggen; managen van verwachtingen
- enkele initiatiefgroepen wel goede afspiegeling van de wijk?
- over het algemeen loopt de samenwerking tussen de partnerorganisaties goed (samen i.p.v. wij/zij)

- er is een wil om meer oplossingsgericht, directer en concreter te werken
- maar ook: communicatie moet verbeteren in het algemeen maar ook tussen wijkteamlid/afstemmingsteamlid/stuurgroep lid van de desbetreffende organisatie; worden de wijkteamleden wel voldoende gefaciliteerd door hun organisaties, is er binnen de eigen organisatie en tussen de organisaties wel duidelijkheid genoeg over taken en rollen van de wijkteamleden?
- gemeente teveel als afzender van De Smederijen, komt dit door de gemeente of laten andere partners het misschien ook te gemakkelijk over aan de gemeente?
- wens om meer kennis en zicht op inhoud o.a. gemeentelijke afdelingen, met oog op breder professioneel draagvlak

3.3 Werkgroep communicatie

Het belangrijkste punt uit de evaluatie bij de werkgroep communicatie is de vraag of de leden van de werkgroep hoofdzakelijk een adviserende taak hebben of dat er bij hen ook een uitvoerende taak ligt. Zij willen graag duidelijkheid hierover van de stuurgroep.

3.4 Werkgroep financiën

Financiële control van De Smederijen wordt door de gemeente gedaan. De werkgroep financiën is van mening dat de verbeterpunten het laatste jaar allemaal al zijn doorgevoerd. De noodzakelijke systemen die aan een transparante financiële begroting en verantwoording kunnen bijdragen, zijn op orde gebracht in 2009. De vergaderfrequentie is naar beneden gebracht en afgestemd op de belangrijke momenten van begroting en verantwoording zoals die in de financiële overeenkomst zijn opgenomen. Er wordt ieder jaar een financiële overeenkomst getekend door de 4 betalende partners.

3.5 Afstemmingsteam

- de bedoeling van het afstemmingsteam: de spil in verbinden buitenwereld met binnenwereld en omgekeerd; de plek waar gebiedsregisseurs vraagstukken uit de samenleving kunnen neerleggen, en erop kunnen vertrouwen dat er zo antwoord komt vanuit de organisaties en adviesorgaan aan stuurgroep
- enkele leden van het afstemmingsteam zijn zich bewust van deze rol en handelen ook als zodanig
- een andere groep ziet de rol van het afstemmingsteam heel anders, pakt deze rol niet, of kan die rol niet pakken. Afstemming met eigen organisatie/afdeling kan niet gerealiseerd worden.
- te veel niveau verschil en mandaat verschil tussen de huidige leden
- relatie met stuurgroep niet iedereen duidelijk
- welke vraagstukken brengen gebiedsregisseurs langs het AT de organisaties in en langs welke andere wegen hebben zij toegang tot organisaties?
- conclusie: werkwijze en samenstelling afstemmingsteam veranderen

3.6 Stuurgroep

- lagere vergaderfrequentie is de wens
- andere samenstelling (directeuren? bewoners? gebiedsregisseurs?) gaan we over nadenken
- waar neemt de stuurgroep besluiten over? Wat zijn nu precies de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de stuurgroep? (bijv: alleen besluitvormend of ook bezieling?)
- relatie stuurgroep leden/afstemmingsteam leden is niet optimaal
- gevolgen van de crisis met ingang van 2011 goed in kaart brengen: mate van meedoen en mate van financiering meer differentiëren zonder gevoel van gezamenlijkheid en partnerschap te verliezen
- bij een deel van de partnerorganisaties is De Smederijen goed doorgedrongen en leeft het (euro's en/of menskracht); bij een ander deel van de partners ligt dit anders
- visie, missie en doelstellingen van De Smederijen tegen het licht houden en opnieuw afstemmen met doelstellingen diverse organisaties
- afspraken maken over de wijze van monitoring in verband met de legitimering. Niet alleen effectmetingen die uitmonden in cijfers maar ook letten op uitwisseling via persoonlijke contacten.
- één van de partners wil verder praten over de positie van de gebiedsregisseurs (gehuisvest in het gemeentehuis) en de (regie/management) rol van de gemeente bij De Smederijen

- enerzijds: bewonersbetrokkenheid gaat in het algemeen goed. Anderzijds: initiatiefgroepen gaan prima, maar binding met individuele bewoners wel voldoende? Wat kunnen we van bewoners verwachten?
- korte klap projecten bevorderen sociale cohesie en participatie, het echt bereiken van veel zelfwerkzaamheid duurt langer. Ook regelmatig prachtige voorbeelden van dit laatste.
- wat de korte klap budgetten betreft naar mogelijkheden zoeken om een verbinding met Mooi Zo Goed Zo te leggen en de relatie met het bedrijfsleven te versterken
- wat de lange klap betreft aandacht voor bewoners maar ook aandacht voor de rol van de partnerorganisaties
- gebiedsregisseurs ervaren het als een probleem dat de ene keer een idee buiten het beleid om, (via de kort klap van De Smederijen) wel mag worden uitgevoerd en een andere keer niet
- stuurgroepleden vinden het jammer hiervan niet op de hoogte te zijn gesteld
- gebiedsregisseurs waarschuwen voor te veel formalisering, met name uit de gemeentelijke organisatie (bijv. convenant verharden speelplek)
- gebiedsregisseurs adviseren wijkteams meer ruimte te geven, die kunnen veel werk opvangen
- De Smederijen is een werkwijze, daar moet de nadruk liggen, en niet op de medewerkers van De Smederijen; er is een tendens dat De Smederijen een eigen organisatie aan het worden is, en dat is niet de bedoeling
- hoe gaan we de zorgpartners bij De Smederijen betrekken?
- aandacht voor de samenwerking tussen de gebiedsregisseurs en de opbouwwerkers

Specifieke opmerkingen van *bewonersleden* stuurgroep (algemene opmerkingen van de 4 bewonersleden zijn in bovenstaande tekst opgenomen):

- deel vindt het lastig om vergaderstukken te volgen, geld kwesties vaak moeilijk te begrijpen.
- meedoen aan stuurgroep als soort “waakhond” vinden bewoners belangrijk en leuk.
- aanwezigheid professionals in wijk en buurt wordt door bewoners als belangrijk ervaren.
- niet alle professionals zien bewoners als volwaardige partners (dit ervaren de bewoners niet in de stuurgroep maar soms daarbuiten)
- termijn van deelname aan stuurgroep
- wat is de rol van de bewoners in de stuurgroep?
- over wijkteam/beheer/onderhoud groen zijn enkele bewoners van de stuurgroep teleurgesteld. Dat ligt niet aan de wijkbeheerder maar aan het feit dat de wijkbeheerder – zoals het lijkt – veel minder bevoegdheden en budget heeft.

Conclusie: samenstelling en rol van stuurgroep onderzoeken.

4. Opmerkingen uit andere overleggen

1. ervaringen uitwisselen over korte klap tussen gebiedsregisseurs en opbouwwerkers
2. ervaringen uitwisselen over lange klap tussen gebiedsregisseurs en opbouwwerkers
3. ervaringen uitwisselen jongerenwerk/gebiedsregisseurs/beleidsmedewerkers jongeren en veiligheid van de gemeente
4. de ervaringen van de 3 ondersteuners van de gebiedsregisseurs

4.1 *Ervaringen uitwisselen over korte klap tussen gebiedsregisseurs en opbouwwerkers*

- draagvlak en eventuele weerstand (bijv. omwonenden) wordt steeds vaker vóór de verkiezingen goed getoetst
- zelfwerkzaamheid bewoners kan nog meer gestimuleerd worden
- aandacht voor initiatiefgroep, rol, samenstelling en onderzoeken van verbreding/verdiepingsmogelijkheden
- rollen opbouwwerker en gebiedsregisseur bij korte klap verduidelijken

Tijdens deze bijeenkomst is ook een aantal leidende principes benoemd:

- bewoners helpen bewoners: cohesie/participatie/zelfwerkzaamheid
- sluit steeds aan bij de kennis en cultuur van bewoners, neem dat als leidraad
- stimuleer ook als professional zelfwerkzaamheid
- overvraag als professional niet, luisteren naar bewoners en kijken of ze het aankunnen, kan het wel maar gaat het niet vanzelf, dan met maatwerk activeren

4.2 *Ervaringen uitwisselen over lange klap tussen gebiedsregisseurs en opbouwwerkers*

- informatie krijgen uit de diverse organisaties blijkt nog niet gemakkelijk te verlopen
- de werkwijze van De Smederijen heeft nog te weinig bekendheid bij medewerkers van partnerorganisaties
- (beleids)medewerkers weten vaak te weinig over het gebied, stimuleren om situatie ter plekke te bekijken
- bewoners hebben behoefte aan korte duidelijke uitleg over ontwikkelplan; daarin ook aangeven wat ze van ontwikkelplan kunnen verwachten en hoeveel invloed er is en waarop; managen van verwachtingen
- landelijke trends zouden door professionals naar gebiedsniveau moeten worden vertaald

Tijdens deze bijeenkomst is ook een aantal leidende principes benoemd:

- zorg bij je communicatie voor bewoners taal
- ontwikkelplanproces gaat niet om snelheid; zorgvuldige borging in samenleving en in de partnerorganisaties is belangrijk
- ontwikkel nog meer een meedenkhouding bij professionals (en ook bij sommige bewoners)
- ontwikkelplanproces is in ieder gebied maatwerk waarbij werkvorm met bewoners en professionals wordt bepaald; het ontwikkelde document met procestappen ontwikkelplan is daarbij leidraad
- bij het begrip partnerschap is het van belang dat het besef er is dat niet iedereen gelijk is maar dat wel op basis van gelijkwaardigheid, respect voor elkaar, met elkaar wordt omgegaan
- uitkomst van een verkenning kan ook zijn dat er alleen een aantal praktische zaken in het kader van de lange klap moeten worden opgelost/aangepakt; dan wordt er geen projectleider benoemd maar moet wel duidelijk zijn wie de regie over de voortgang houdt
- van belang om de verkenning van bewoners en de verkenning onder de organisaties wel vroegtijdig wordt samengebracht en uitgewisseld
- het proces van het ontwikkelplan is belangrijk; dat moet zorgvuldig zodat tijd niet mag drukken en resultaat weloverwegener tot stand komt

4.3 *Ervaringen uitwisselen jongerenwerk/gebiedsregisseurs/beleidsmedewerkers jongeren en veiligheid van de gemeente*

- relatie tussen De Smederijen, gemeente en het jongerenwerk wordt steeds intensiever; mes snijdt aan twee kanten. Jongerenwerkers vinden meer gehoor voor de randvoorwaarden om hun werk te kunnen doen en De Smederijen en de gemeente hebben een beter beeld van de situatie en kunnen hun activiteiten meer toespitsen op wat er nodig is om “resultaat op straat” te behalen
- wel graag een budget voor kleine initiatieven regelen; graag overzicht van alle beschikbare middelen bij gemeente en provincie van alle beschikbare fondsen voor het financieren van projecten voor en van de jeugd
- aandacht voor capaciteit jongerenwerk
- jongeren en jongerenwerkers meer betrekken bij lange klap
- jongerenwerkers meer betrekken bij afstemmingsteam

4.4 *Interview met de 3 ondersteuners van de gebiedsregisseurs*

- redelijk veel bewoners denken aan de gemeente als ze met De Smederijen te maken hebben
- bewoners ervaren De Smederijen als een extra ingang, waar ze hun verhaal kwijt kunnen, als er vragen of problemen met de gemeente zijn
- enkele partners kunnen zich meer profileren als Smederij-partner
- korte klap werkwijze is belangrijk want die inspireert nog niet-betrokken bewoners om actief te worden
- initiatiefgroepenleden zijn vaak al actieve, gemotiveerde bewoners die een relatie met buurt en leefbaarheid hebben; ze richten hun aandacht ook op vernieuwing van de groep
- allochtonen zijn op werkgroepniveau betrokken; over het algemeen nog niet als lid van de initiatiefgroep
- jongeren zijn geen lid van de initiatiefgroep maar dienen in overleg met de jongerenwerkers – die hen daartoe stimuleren – projecten korte klap in
- medewerkers van partnerorganisaties zijn over het algemeen te weinig betrokken bij De Smederijen en worden te weinig geïnformeerd; hierdoor ontstaat misschien bij leden afstemmingsteam, werkgroep communicatie en stuurgroep, het idee dat ze in hun eigen organisatie op een eilandje zitten; misschien lijkt het Smederij-werk voor hen wel een “taak erbij” in plaats een “taak van de organisatie” (zou dit kunnen verbeteren door in alle partnerorganisaties een intern Smederijen-overleg te organiseren?)
- met de mensen waarmee veelvuldig contact is (bijv. secretaresses en wijkteamleden) verloopt het contact goed
- aanwezigheid van partnerorganisaties (alle niveau's) in Smederij-gebieden zou intensiever kunnen; zichtbaarheid op bewonersniveau is belangrijk omdat bewoners waardering voor hun inzet ervaren en kennis/“Smederij-gevoel” komt zo gemakkelijker binnen bij professionals
- de initiatiefgroepen die al een bepaalde mate van zelfstandigheid hebben bereikt, vinden het toch wel van belang om regelmatig afstemming met professionals te hebben

5. De meting van de maatschappelijke effecten via de Omnibusenquête

De Omnibusenquête is een vragenlijst die door de gemeente gebruikt wordt om te meten of met haar beleid de beoogde maatschappelijke effecten worden bereikt. De vragenlijst wordt in het algemeen jaarlijks steekproefsgewijs uitgezet in de gemeente Hoogeveen.

Hoogeveen telt een kleine 54.000 inwoners. In 2007 zijn steekproefgewijs bijna 4300 personen bereikt en in 2008 hebben alle huishoudens/adressen de vragenlijst gekregen. De respons was in 2007: 23% en in 2008: 22%.

De maatschappelijke effecten of doelstellingen zoals ze opgenomen zijn in het programmaplan WDW van de gemeente zijn:

1. vergroten tevredenheid bewoners over hun woon- en leefomgeving (*)
2. toename maatschappelijke participatie, betrokkenheid, directe zeggenschap en medeverantwoordelijkheid van bewoners in de tot standkoming van hun eigen leefomgeving (*)
3. het ontwikkelen van de planmatige aanpak wijk- en dorpsgericht werken
4. toename sociale cohesie tussen bewoners onderling (bewoners-bewoners) (*)
5. organisaties en bewoners moeten samen antwoorden vinden op vraagstukken vanuit de samenleving (bewoners-organisaties/vraag i.p.v. aanbodgericht/resultaatgericht werken) (*)
6. onderlinge samenwerking binnen en tussen deelnemende organisaties verbeteren (binnen en tussen organisaties) (*)
7. benutting en ontwikkeling deskundigheid, ervaring en daadkracht bewoners
8. bevorderen professionalisering, integraliteit en samenwerking binnen en tussen de gemeentelijke afdelingen/deelnemende organisaties.

Het sterretje (*) wil zeggen dat deze doelstelling ook in het nadere onderzoek, zoals beschreven wordt in de volgende paragraaf, is meegenomen.

Via verschillende vragen aan bewoners wordt in de Omnibusenquête jaarlijks gemeten hoe het met het behalen van bovenstaande doelstellingen staat.

Voor de Smederijen die in 2007 zijn begonnen is eind 2007 de eerste meting gedaan. Toen draaiden die Smederijen al een half jaar, zodat van een echte nulmeting geen sprake is.

Voor de Smederijen die startten in 2008 is de meting over 2007 wel als nulmeting te hanteren.

In het kader van de Omnibusenquête zijn er reacties binnengekomen van zowel actieve als niet actieve bewoners uit de Smederij gebieden.

De doelstellingen laten vanaf het begin van het bestaan van De Smederijen het volgende beeld zien. In het onderstaande kader is weergegeven of de betrokken doelstelling voor De Smederijen 2007 respectievelijk 2008 een opgaande (↑) dan wel een neergaande (↓) lijn laat zien (eerste pijl heeft betrekking op de Smederijen die in 2007 startten, de tweede pijl op de Smederijen die in 2008 zijn gestart) .

Vergroting tevredenheid bewoners over hun woon- en leefomgeving:

1. *Vergroten tevredenheid bewoners over hun woon- en leefomgeving*
 - 1a *Rapportcijfer bewoners voor hun tevredenheid over hun woon- en leefomgeving: ↑↑*
 - 1b *Tevredenheid van bewoners over de aanwezigheid en kwaliteit van voorzieningen: ↑↑*
 - 1c *Oordeel bewoners over hoeveelheid en kwaliteit openbaar groen in hun wijk of dorp: ↑↑*
 - 1d *Oordeel bewoner over schoon en opgeruimd zijn van wijk/straten: ↑↑*
2. *Toename maatschappelijke participatie, betrokkenheid, directe zeggenschap en medeverantwoordelijkheid van bewoners in de tot standkoming van hun eigen leefomgeving:*
 - 2a *Score bewonersparticipatie verbeteren eigen leefomgeving ↓↑*
 - 2b *Score tevredenheid bewoner over mate van invloed op woon/leefomgeving ↓↑*
3. *Het ontwikkelen van de planmatige aanpak wijk- en dorpsgericht werken: niet gemeten in Omnibusenquête*
4. *Toename sociale cohesie tussen bewoners onderling: ↓↓*
5. *Organisaties en bewoners moeten samen antwoorden vinden op vraagstukken vanuit de samenleving:*
 - *Tevredenheid bewoners daadkracht deelnemende organisatie via resultaatgericht werken (beloven en doen): ↓↑*
6. *Onderlinge samenwerking binnen en tussen deelnemende organisaties verbeteren (binnen en tussen organisaties): ↓↓*
7. *Benutting en ontwikkeling deskundigheid, ervaring en daadkracht bewoners: niet gemeten in Omnibusenquête*
8. *Bevorderen professionalisering, integraliteit en samenwerking binnen en tussen de gemeentelijke afdelingen / deelnemende organisaties: niet gemeten in Omnibusenquête*

Wat de doelstelling van het vergroten van de tevredenheid over woon- en leefomgeving betreft zien we een positieve ontwikkeling in alle Smederij gebieden. (voorzieningen, activiteiten, grijs/groen etc.). (doelstelling 1 programmaplan).

De sociale cohesie scoort laag, zowel bij de Smederijen die in 2007, als die in 2008 zijn begonnen. (doelstelling 4 programmaplan).

De mate van invloed op de eigen leefomgeving, de maatschappelijke participatie, samenwerking tussen bewoners en organisaties in het vinden van oplossingen en de onderlinge samenwerking binnen en tussen de organisaties, laten een gemengd beeld zien: negatieve en positieve ontwikkelingen. (doelstellingen 2, 5 en 6).

De doelstellingen 3, 7 en 8 worden niet gemeten via de Omnibusenquête.

Enkele kanttekeningen bij de gemeten effecten:

Bij een meting spelen allerlei factoren een rol bij het behalen van doelstellingen: dat geldt zowel bij een positieve uitkomst als een negatieve uitkomst. Zo is het niet alleen aan De Smederijen toe te schrijven dat de tevredenheid over woon- en leefomgeving is toegenomen: allerlei maatregelen hebben daarop betrekking en doen hun werk.

Dat de Smederijen die in 2008 gestart zijn, over het algemeen iets positiever scoren dan

De Smederijen die in 2007 gestart zijn, kan met allerlei factoren samenhangen:

- bij de Smederijen van 2007 zitten zowel gebieden waar gemeente en corporatie al langere tijd werkzaam zijn (bijv. Krakeel en Nieuwlande – WOP en DOP zijn van voor De Smederijen) en een inniger band brengt ook altijd de minder mooie zaken aan het licht. Bewoners worden zich bewust van deze organisaties en hebben daarover een uitgesprokener mening.
- bij de Smederijen van 2007 zitten ook gebieden waar de sociale/fysieke structuur om aansluiting bij De Smederijen vroeg. Je kunt je dan afvragen of er al echte effecten zichtbaar zijn na twee jaar.

Sociale cohesie als doelstelling is hoog gegrepen. Stel een willekeurige groep mensen de vraag of ze betrokken zijn bij wijk/dorp, of ze voldoende mensen kennen in wijk/dorp, of ze vriendschappelijk met elkaar omgaan en dat ze ook nog weten op wie ze een beroep kunnen doen voor hulp en gezelligheid. Want dat zijn de vragen die in het kader van de Omnibusenquête gesteld worden. En denk dan aan de huidige samenleving waar de invloed van de individualiseringstendens nog goed

voelbaar is, waar in diverse huizen eenzaamheid heerst, waar tweeverdieners druk zijn met baan en gezin, en dan kan je je heel goed voorstellen dat het nog niet zo'n vaart loopt met de sociale cohesie. En vergeet niet het effect van externe oorzaken, bijvoorbeeld de economische recessie of geweld in de samenleving, op de mening van bewoners over dergelijke aspecten.....

Het bovenstaande doet echter geen recht aan de vele bewoners die zich inzetten voor elkaar, die wel betrokken zijn op elkaar, die elkaar, bijv. via mantelzorg helpen.

En kijk naar de andere uitkomsten van deze evaluatie. De conclusie is dan: er komt iets los op het gebied van de sociale cohesie bij de meest betrokkenen (en hun naaste omgeving) maar of we de doelstelling Hoogeveen breed behalen zal pas over een paar jaar blijken. En zoals ook begonnen is met deze beschouwingen: lukt het wel, dan is dat zeer waarschijnlijk niet alleen op het conto van De Smederijen bij te schrijven.

In paragraaf 7 ziet u de grafieken die als basis voor het bovenstaande kader hebben gediend.

6. Het nadere onderzoek onder de initiatiefgroepleden over de Omnibusenquête

Als organisaties wil je kritisch kijken naar de geformuleerde doelstellingen en de wijze waarop je die meet. Daarom hebben alle 18 initiatiefgroepen (circa 180 mensen) in het kader van deze evaluatie een verdiepende vragenlijst over de Omnibusenquête gekregen. We hebben ons geconcentreerd op de volgende 5 doelstellingen van het programmaplan WDW (nummers tussen haakjes verwijzen naar het nummer van de doelstelling zoals in paragraaf 5 is vermeld):

- Tevredenheid vergroten van bewoners over hun woon- en leefomgeving (1)
- Bewonersparticipatie vergroten en zeggenschap/invloed bewoners vergroten (2)
- Bevorderen sociale cohesie (4)
- Organisaties en bewoners moeten samen antwoorden vinden op vraagstukken vanuit de samenleving (5)
- Onderlinge samenwerking binnen en tussen de deelnemende organisaties verbeteren (6)

Per doelstelling hebben we gevraagd:

- wilt u een antwoord op de betrokken vragen geven? (dit betreft de vragen die uit de Omnibusenquête zijn overgenomen)
- vindt u dat de gekozen vraagstelling weergeeft waar het in de doelstelling om draait? Hoe zou u de vraag zelf stellen?
- kunt u uit uw Smederij gebied een aantal goede voorbeelden/projecten noemen waarbij u vindt dat de doelstelling een goede impuls heeft gekregen en ook voorbeelden waarbij dit niet het geval was? Waarom positief of negatief?
- geef een eindoordeel (rapportcijfer van 1 tot en met 10) over het bereiken van de betreffende doelstelling in 2007, 2008 en 2009.

Van de 181 uitgezette vragenlijsten hebben we 116, al dan niet helemaal ingevulde lijsten teruggekregen (64 %). Het percentage van 64 % is natuurlijk een gemiddelde. In sommige gebieden is de respons 100 %, in andere gebieden ligt het lager. Zie paragraaf 7 voor de percentages per Smederij.

Via het beantwoorden van deze vragenlijsten krijgen we als het ware een kijkje in de gebieden. Het is een samenvatting van individuele meningen van initiatiefgroepleden over bovenstaande vragen.

Bovendien is er eind 2009 een huis-aan-huis Lopend Vuur verschenen met daarin elf verhalen uit verschillende Smederij gebieden. Ook daardoor ontstaat goed inzicht in wat er leeft binnen De Smederijen.

De hoofdlijnen per gebied:

Krakeel (2007 gestart)

- suggestie om concreter te vragen wat er moet veranderen om tevredenheid te vergroten woon-leefomgeving (dus met een open vraag mogelijkheid en niet alleen via voorgedrukte keuze antwoorden).
- wat sociale cohesie betreft: meedenken met verschillende leeftijden en culturen; aandacht voor ouderen (willen 's avonds over het algemeen liever niet de deur uit voor verkiezingen).
- diverse positieve voorbeelden van activiteiten die ontstaan door De Smederijen die zorgen voor meer ontmoeting, meedenken, meepraten, je leert elkaar op andere manier kennen waardoor er positieve impulsen ontstaan.

Nieuwlande (2007 gestart)

- door de werkwijze van De Smederijen is er zonder bureaucratie en lang wachten de mogelijkheid een idee te kunnen realiseren.
- wensen inventariseren en verkiezingen bevorderen de sociale samenhang van de dorpsgemeenschap.
- samenspel dorpsgemeenschap en deelnemende organisaties is positief.

- ook hier de suggestie voor een meer open vraagstelling over de tevredenheid van woon/leefomgeving.
- als negatief wordt de eerdere besluitvorming door de gemeent over het MFC ervaren: tegenwerking door gemeente, frustratie, veel vrijwilligerswerk in hele proces gestoken, wordt van de tafel geveegd door gemeente.

Oranjebuurt (2007 gestart)

- suggestie voor verbetering: contacten tussen bewoners nog directer maken en gemeente moet beloftes nakomen
- anderzijds: goede voorbeelden (bijv. midsummer party – opruimdag – restaurant voor ouderen) want mensen praten dan sneller met elkaar en er gebeurt iets, er is meer ruimte voor sociale contacten.
- wel een vraag: waarom gaat het ene project wel door naar de verkiezingen en het andere niet?
- zandopslag Mauritsplein en bijbehorende werkverkeer heeft negatieve invloed op leefbaarheid.

Pesse (2007 gestart)

- bij de doelstelling van het verbeteren van de leefbaarheid staan veel onderwerpen in de vragenlijst die niet of nauwelijks op het bordje van De Smederijen liggen.
- diverse positieve voorbeelden (leskeuken, picknickbankjes, jeugdsoos, etc) van korte klap projecten; positief omdat veel bewoners contact maken, sociale samenhang verbetert, betere binding vaste gebruikers dorps huis en andere bewoners, jeugd heeft goede skate-voorziening, brengt mensen bij elkaar.
- anderzijds: De Smederijen willen de saamhorigheid bevorderen, maar dit komt nog niet genoeg van de grond.
- sociale cohesie werkt als het goed is, twee kanten op. Suggestie ter aanvulling vraagstelling: bewoners kennen mij en kijken naar mij om, de bewoners weten wanneer ze een beroep op mij kunnen doen.
- piano van zangkoor draagt niet bij aan verbeteren leefbaarheid en Fun park heeft – in verhouding tot gebruik – teveel gekost.
- de initiatiefgroep (korte klap) bestaat uit – voornamelijk - reeds actieve vrijwilligers – maar de begeleidingscommissie (lange klap) heeft ook deelnemers die nog niet/nauwelijks actief waren; hoe meer participatie hoe beter.
- door de werkwijze van De Smederijen is het duidelijker geworden hoe ideeën gerealiseerd kunnen worden, dit komt door de structuur en anders gebeurde het mondjesmaat/ad hoc.
- of organisaties en bewoners samen antwoorden vinden op vraagstukken vanuit de samenleving is moeilijk te beantwoorden als je als bewoner niet rechtstreeks betrokken bent bij overleg met organisaties.
- ook de vraag of de onderlinge samenwerking binnen en tussen de deelnemende organisaties verbeterd is, kan je als bewoner moeilijk beantwoorden als je niet rechtstreeks contact met de betreffende organisaties hebt.

Zuid (2007 gestart)

- diverse voorbeelden korte klap genoemd (buurtkoerier, Zuiderpark, hondenhalthes, verlichting achterpaden) die leefbaarheid vergroten (voor vermaak, veiligheid, minder overlast hondenoep, meer speelgelegenheid).
- enerzijds bij concrete projecten veel mensen betrokken; anderzijds klinkt het geluid dat Zuid niet makkelijk te activeren is; lijkt het eerst wel te lukken, haakt men toch weer af.
- vraag om mentaliteitsverandering: meer inzet voor buurt.

Tiendeveen (2007 gestart)

- tevredenheid leef/woonomgeving meten: dan ook een vraag over aanbod en kwaliteit woningbouw opnemen.
- korte klap projecten hebben een positieve impuls gegeven: bijv. speeltuin, vissteiger, AED apparaten, dorpsfeest, sinterklaas, survivaltochten, verlichting, voetbalkooi etc.
- waarom positief? Ontmoeting jong en oud, bewoners raken betrokken bij elkaar en bij hun woonomgeving, gaan daarover nadenken en zich ervoor inzetten, benutting openbare ruimte, samenwerking buurtgenoten krijgt impuls.

- proces woningbouw duurt te lang.
- afstemmingsproblemen in totale project MFC; gemeente was niet goed voorbereid op geheel, professionals werden verslagen en voorbij gelopen door amateurs, ambtenaren niet op de hoogte van Smederijen aanpak. Daardoor verschillende en tegengestelde berichten en verwachtingen richting bewoners Tiendeveen. Geen duidelijkheid omtrent kaders en randvoorwaarden, veel communicatiestoornis, oorzaak misschien angst voor het uit handen geven van een stukje verantwoording aan bewoners? De trein zat vol en reed op volle snelheid maar door alle problemen zijn veel mensen uitgestapt die ook niet meer kunnen/willen instappen. Participatie van bewoners wordt niet door iedereen binnen partnerorganisaties getolereerd of gewaardeerd. Moet in vervolg anders bij lange klap projecten: zorg voor goede projectomschrijving, duidelijke opdracht met kaders en randvoorwaarden vanaf het begin, en communiceer beter!

Verzetsbuurt (2007 gestart)

- diverse korte klap projecten positief beoordeeld: bijv. Plein 20, bakfietsactie, nieuwjaarsreceptie, barbecue, bladkorven, opruimactie, hondehaltes.
- waarom positief? Vergroten saamhorigheid, vergroten speelgelegenheid kinderen, er wordt naar wensen geluisterd en dat geeft dan meer leefplezier, mensen raken met elkaar aan de praat en helpen actief mee, oud en jong praten met elkaar, mensen herkennen elkaar weer op straat en leren naam van buurtbewoners, mensen zijn bewuster met woonomgeving bezig. Ook onvree kan zo bekend worden gemaakt.
- suggestie voor verbetering vraagstelling tevredenheid woon/leefomgeving: wat heeft u daarvoor nodig? Participatie: Wat wilt/kunt u daar zelf aan bijdragen? Wat verlangt u van uw buurtgenoten, gemeente, Smederijen? Wat mist u nog?
- over de vraag of de organisaties goed samenwerken ook hier de opmerking dat dit zeer waarschijnlijk niets uitmaakt, als datgene dat gedaan moet worden maar goed geregeld wordt. deze vraag gaat er teveel vanuit dat bewoners hier zicht op hebben.
- organisaties staan ver van bewoners af; misschien beter om 1 korte vraag te stellen bijv. bent u tevreden over instanties ja/nee. (bij doelstelling dat organisaties en bewoners samen antwoord vinden op vragen uit de samenleving).

Venesluis (2007 gestart)

- veel positieve voorbeelden korte klap genoemd: speeltuinen, plein in molukse wijk, wijkfeest, voetbalveld etc.
- waarom positief? Goede saamhorigheid in wijk, als alles er weer verzorgd en mooi bijstaat doen mensen ook moeite om het samen netjes te houden, en komt het vanzelf weer tot een goed gesprek, onderlinge contacten verbeteren, als er tevredenheid over de voorzieningen is worden mensen blijer en ontstaan er ook weer gezellige gesprekken.
- onderlinge verstandhouding binnen de Smederij wordt er veel beter op, dit komt door de gezamenlijke doelen. We zijn goed op weg maar het kan altijd beter. Als nog meer bewoners mee werken komt het vast goed, daar ontbreekt het nog wel eens aan.

Elim (2007 gestart)

- speeltuin is mooi opgeknapt, er worden weer spelweken gehouden, saamhorigheid bevorderend.
- als woningbouw en dorpscentrum ontwikkeld worden verbetert leefbaarheid.
- enkele bankjes die door dorp gekozen zijn en geplaatst zijn, worden weer verwijderd en elders hergebruikt.
- als huidige bestuur van het dorpshuis op één lijn komt zal het beter gaan.

Schoonvelde-Oost (2007 gestart)

- diverse voorbeelden van positieve korte klap projecten: kunstwerk, voetbalkooi en hondenuitlaatstrook.
- waarom positief? Meer saamhorigheid door verschillende activiteiten, door mensen erbij te betrekken, als je goed communiceert luk het.
- wat de doelstelling van samenwerking tussen bewoners en organisaties en organisaties onderling betreft: meer van binnen naar buiten werken zodat de bewoners ook daadwerkelijk kunnen zien dat er samengewerkt wordt door een gezamenlijk gesprek; waarbij het wel van belang is dat bewoners dan ook serieus worden genomen.

Hollandscheveld (2008 gestart)

- veel voorbeelden van positieve korte klap projecten: diverse speeltuinen, hondehussen, fietscrossbaan, voetbalveldje, basketbalveld, verbouwing Het Anker, etc.
- waarom positief: ben je als bewoner bereid je handen uit de mouwen te steken, dan wordt het ook gerealiseerd. Jongeren en ouderen spreken elkaar ook over andere onderwerpen. Bepaalde gebieden krijgen onderling een betere verstandhouding/gesprekken. Meer beleving in het dorp. Jeugd geniet van aangelegde voorzieningen, geeft voldoening en door overzichtelijkheid kunnen buurtbewoners een oogje in het zeil houden. Bevorderend voor saamhorigheid jeugd.
- er is jaren geen opbouwwerker en jongerenwerker.
- als er vragen zijn van bewoners die korte klap overstijgend zijn: beter doorkoppelen naar beleidsniveau.
- als initiatiefgroep hebben we ook zelf een verantwoordelijkheid voor het behalen van de doelstellingen. Niet iedereen heeft dat goed voor ogen.
- voor wekelijks terugkerende activiteiten zijn moeilijk vrijwilligers te krijgen.
- ter verbetering van de zeggenschap/invloed: een stevig Plaatselijk Belang dat de gevoelens van de bewoners kan overbrengen bij de gemeente in alle geledingen.
- beter kijken wat onder het beleid van de gemeente valt, zoals speelvoorzieningen bijv.
- van één bewoner was het enthousiasme te groot, is hij of zij voor op plaats gezet. aankloppen bij de stuurgroep hielp niet omdat "gemeente" toch meent dat haar rol leidend is in het smedrijgebeuren. Gemeenteamttenaren denken (en doen): leuk dat bewoners ideeën aandragen maar wij bepalen toch wat er gaat gebeuren.
- onprofessioneel gedrag om ideeën indieners niet persoonlijk op de hoogte te stellen dat haar of zijn idee niet werd gehonoreerd; bovendien teleurstelling over het kwijtraken van de ideeën.

Noordscheschut (2008 gestart)

- veel voorbeelden van positieve korte klap en andere zaken: speeltuinen, spelmiddag, biljart, trapje dijk – dit trapje is zonder korte klap geld toch samen gerealiseerd en wordt goed gebruikt - , bloembollen, bloembakken, woningbouw dorpen, bouw van het seniorenwooncomplex de Schutsborgh etc.
- waarom positief? Schutsborgh: bewoners en instanties werkten goed samen aan goede oplossingen. In het algemeen: gemeenschappelijke doelen geven een gevoel van saamhorigheid en zorgen ervoor dat mensen gaan samenwerken en elkaar weten te vinden. Versterking van onderlinge band (bijv. door biljart in Cirkel). Veiligheid verbeterd door aanleg speelvoorziening (weg oversteken niet meer aan de orde). Verbetering dorp en leefbaarheid in dorp.
- negatieve voorbeelden: aanleg begraafplaats (duurt lang; worden bewoners wel serieus genomen?) en bouwval achter Troost (is daar geen overeenstemming te bereiken? Slecht voor aanzien dorp).
- open vraag stellen als het gaat om tevredenheid woon/leefomgeving: zijn er verbeteringen in dorp nodig? En vraag stellen of men zich veilig voelt in dorp/woonomgeving echt leefbaar vindt (gaat om gevoel van zich prettig voelen in woonomgeving).
- slechts een klein deel van de mensen is actief, toch hebben meer mensen behoefte aan verbeteringen; waarom zijn deze mensen niet te mobiliseren? Onderzoek hoe daar verandering in kan komen (je relatief veel inspannen voor geringe verbetering? Is teveel gevraagd?). Mensen echt de vraag stellen in welke mate men bereid is zich in te zetten voor dorp/medebewoners. Ook is er de opmerking dat er tijdens korte klap projecten geen nieuwe banden ontstaan, alleen misschien oude versterkt/verminderd als het misgaat.

Nieuweroord (2008 gestart)

- diverse positieve voorbeelden van korte klap projecten en andere projecten: nieuwbouw plan, tribune in dorpshuis, AED apparaat, voetbalkooi.
- waarom positief: vrijwilligers zetten zich gezamenlijk in.
- maar ook: invloed bewoners vergroten lukt niet omdat gemeente teveel zeggenschap wil houden.

Fluitenberg (2008 gestart)

- in dit dorp zijn positieve voorbeelden korte klap (bibliobus, visvijver, omheining voetbal, geluidsinstallatie dorpshuis, ouderenactiviteiten etc.)
- waarom positief? Betrokkenheid vergroot, ouderen kunnen nu blijven komen (omdat zaalhuur wordt betaald), iedereen helpt mee, kinderen spelen samen, ouders spreken elkaar als ze bij kinderen kijken, kwaliteit toneelspel verbeterd (door geluid/licht).
- maar de negatieve invloed van De Smederijen/korte klap komt ook naar voren (althans zo is het beeld dat uit de ingevulde vragenlijsten blijkt).
- er lijkt onenigheid te zijn over het besteden van korte klap geld en een rechtvaardige inzet daarvan/het gebruik van de met het korte klap geld gekochte tent. Teveel wisseling van personen, wie doet nu wat? Verdeeldheid in dorp, animo Smederijen neemt af.
- de jonge jeugd in Fluitenberg is wel op de hoogte van de bedoelingen van De Smederijen en actief. Hun projecten leven in het dorp en hier zijn positieve berichten over.

Stuifzand (2008 gestart)

- diverse positieve voorbeelden van korte klap (speeltuin, koersbalmatten, AED apparaat en opleiding, voetbalkooi etc.)
- waarom positief? Je leert je burens beter kennen, zet schouders er samen onder, je denkt mee over je dorp. Op verkiezingsavond en cursus AED leer je mensen kennen op een heel ander niveau, veel mensen komen bijeen, het zijn gezellige bijeenkomsten.
- samenwerking tussen gemeente, medewerkers smederijen, bewoners, sww (mooi zo goed zo) was bij speeltuin goed: mooi resultaat.
- de vraag over de sociale cohesie zou kunnen worden aangevuld met: is de sociale cohesie sinds de invoering van De Smederijen veranderd?
- met De Smederijen gaat het vooral om korte klap; lopende zaken als onderhoud van straten en groen valt nog steeds onder wijkbeheer en daar hebben De Smederijen geen directe invloed op.
- er is een leegstaand huis dat niet gesloopt wordt, is grote wens van bewoners. Smederijen probeert hier en op woningbouw invloed uit te oefenen, maar is nog niet gelukt. Zou dat misschien via lange klap beter lukken?

Wolfsbos (2008 gestart)

- tal van positieve voorbeelden korte klap (speeltoestellen jonge en oudere jeugd, multiculturele burendag, straatspeeldag, uitleenservice, geluidsinstallatie etc.) en ook enkele negatieve (zie hieronder).
- waarom positief? Meer contact met wijkbewoners uit andere culturen, intensiever contact met scholen in de wijk, mensen maken voor het eerst kennis met elkaar en gingen samenwerken voor speeltuin, gezamenlijke ontmoetingen naar een hoger niveau getild, festiviteiten die er eerder niet zo groots waren. Centralere rol die ook de ondernemers op zich willen nemen. Ontmoeting en het plezier wat bewoners ervaren als kinderen in een kindvriendelijke omgeving veilig kunnen spelen. Sociale controle (positief) neemt toe. Korte klap projecten bieden een optimale kans tot ontmoeting, acceptatie van elkaar en inspiratie. In winkelcentrum praten mensen hierdoor gewoon met elkaar, het wordt intiemer en gezelliger daardoor. Je geeft impuls aan verbroedering in plaats van verkettering.
- Je leert elkaar kennen en waarderen in elkaars eigenheid, gewoonten en cultuur en als mens.
- over de samenwerking tussen bewoners en organisaties: organisaties krijgen meer respons uit de samenleving bijv. over klachten en wensen woonomgeving. Vergroot gesprek tussen direct belanghebbende en uitvoerders en geeft gevoel van het hebben van zeggenschap.
- ook de initiatiefgroepen vragen om bepaalde actie in de wijk; dit platform was er eerder niet, nu wel, dat is winst. Ontmoeting van jongere en iets oudere kinderen op een sportieve manier. Minder vandalisme door meer sociale controle (ouder letten op kinderen, meer mensen op straat). Het lijkt erop dat de tolerantie een beetje toeneemt.
- de vraag over de sociale cohesie zou aangevuld kunnen worden met: ik weet aan wie ik iets kan toevoegen in de wijk.
- betrek meer ouderen bij De Smederijen, zij durven niet laat over straat.
- betrek en nog meer mensen bij, want het begrip De Smederijen leeft onvoldoende; bij onbekendheid worden De Smederijen niet volledig benut.

- in de wijk is er erg weinig tolerantie ten opzichte van tieners, en hierin zit onder de bewoners weinig beweging. Jongeren moeten zich ook thuisvoelen in primaire leefomgeving en daar zijn veel mensen zich niet van bewust.
- jeu de boule baan aan Roerdomplaan heeft tot ruzie onder burens geleid; project door enkelen ingediend en daarna uitwerking nodig door meerdere mensen die niet vanaf begin met project bekend waren; verschillen in verwachtingen. Ruzie bijgelegd. Hangplek geworden voor jongeren die de buurt storen. Niet bevorderen voor sociale cohesie en samenwerking.
- contacten met wijkgebouw/buurthuis komen niet goed op gang. Tieners zijn daar niet welkom, en dat stoort. Is het buurthuis er wel voor alle buurtbewoners?
- er blijven vragen komen waarop De Smederijen geen antwoord kunnen geven, die buiten hun macht vallen, maar waar niets mee gedaan wordt (stoepen, zebrapaden, verlichting etc.). Hierdoor voelen mensen zich niet serieus genomen en verdwijnt het vertrouwen en de bereidheid om mee te doen.

Zeeheldenbuurt (2008 gestart)

- we zijn op de goede weg, maar het kan altijd beter.
- de vissteiger is gerealiseerd maar de speelvoorziening zou voor de grote vakantie gerealiseerd worden (en is nog niet zo); als je mensen niet meer betreft en ze op de hoogte houdt, raken ze het vertrouwen weer kwijt en er is al weinig vertrouwen.

Schutlanden West/Kattouw (2008 gestart)

- de speeltuinen zijn opgeknapt en uitgebreid, er is een hondenuitlaatstrook aangelegd en een lentefeest geweest. Dit zijn voorbeelden van korte klap projecten die goed zijn verlopen.
- waarom positief? Kinderen spelen, ouders ontmoeten elkaar, iets minder last van hondenuitlaat, je raakt meer betrokken op woonomgeving, samen de schouders onder speeltuin, je voelt je meer verantwoordelijk voor je omgeving en stimuleert elkaar.
- er is weinig begrip voor gehandicapten en oudere bewoners.
- organiseer meer voor jongeren.
- er is een initiatief van politie en jeugdwerk om jeugd in kaart te brengen en binnen De Smederijen proberen de bewoners wat te organiseren voor deze groep, zo proberen ze de hangjongeren in de wijk te bereiken.
- soms wordt er slecht naar je geluisterd, er wordt ja gezegd, maar bij uitvoering trekt men eigen plan, geeft wrevel bij bewoners of het duurt te lang.
- er is bewoners gevraagd naar leefbaarheid, er zijn klachten over het onderhoud van het openbare groen, maar blijkt dat er beleid is dat niet van kan worden afgeweken of een financieel probleem. Terwijl er toch veel klachten zijn over het onderhoud.
- Lentefeest was succes maar voor herfstfeest was te weinig animo.
- Samenwerking tussen organisaties/bewoners: positieve samenwerking met gemeente o.a. verzorging materialen lentefeest,

Conclusies nader onderzoek onder initiatiefgroepen:

- De antwoorden op de gestelde vragen uit de Omnibusenquête in het kader van dit nadere onderzoek onder de initiatiefgroepen zijn vergeleken met de uitkomsten van de bewoners uit de Smederij-gebieden die in het kader van de Omnibusenquête 2008 hebben gereageerd. Zie hiervoor de grafieken met toelichting in paragraaf 7.
- Op de vraag "vindt u dat de gekozen vraagstelling weergeeft waar het in de doelstelling om draait? Hoe zou u de vraag zelf stellen?" zijn verschillende antwoorden gegeven. Samengevat: als je als organisaties wilt weten of je samenwerking onderling/intern verbetert, vraag dat dat intern en niet aan bewoners. Ook andere vragen kunnen korter of met meer mogelijkheid voor het invullen van open vragen. Meer ruimte en vrijheid, minder voorgedrukte antwoorden.
- Op de vraag "kunt u uit uw Smederij gebied een aantal goede voorbeelden/projecten noemen waarbij u vindt dat de doelstelling een goede impuls heeft gekregen en ook voorbeelden waarbij dit niet het geval was? Waarom positief of negatief?" is uitgebreid geantwoord.

Alhoewel er ook enkele negatieve geluiden te horen zijn, is de meerderheid van de reacties op deze vraag positief en/of opbouwend.

- Wat de vraag “geef een eendoordeel (rapportcijfer van 1 tot en met 10) over het bereiken van de betreffende doelstelling in 2007, 2008 en 2009” betreft is er geen resultaat: vanwege de lage respons op deze vragen zijn de uitkomsten niet representatief en daarom niet in dit rapport opgenomen.

7. Grafieken: Omnibusenquête resultaten én resultaten nadere onderzoek over de Omnibusenquête onder de initiatiefgroepleden

In dit evaluatierapport wordt in paragraaf 5 en 6 gesproken over de Omnibusenquête:

- a. paragraaf 5 gaat over de meting van de doelstellingen of maatschappelijke effecten van De Smederijen via de Omnibusenquête in 2007 en 2008.
- b. paragraaf 6 gaat over het nadere onderzoek dat eind 2009 (in het kader van deze evaluatie) gedaan is onder de initiatiefgroepleden over de Omnibusenquête.

Ad a.

In onderstaande tabel staan de grafieken met de uitkomsten van de Omnibusenquête 2007 en 2008¹. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen de Smederijen die gestart zijn in 2007 en de Smederijen die in 2008 zijn gestart. Eveneens is in de grafiek het einddoel aangegeven. De feitelijke metingen (2007 en 2008) zijn verbonden met een doorgetrokken lijn, de weg die nog te gaan is naar het einddoel wordt met een stippellijn aangegeven.

Ad b.

De mening van de initiatiefgroepleden op de vragen afgenomen eind 2009 zijn weergegeven met een rode (Smederijen gestart in 2008) of een blauwe stip (Smederijen gestart in 2007). De initiatiefgroepleden worden in de grafiek "actieven" genoemd.

Per doelstelling of beoogd doel wordt direct onder de grafiek een korte analyse gegeven van beide uitkomsten:

- a. De uitkomsten van de Omnibusenquête 2008 vergeleken met die van 2007.
- b. De uitkomsten van het nadere onderzoek onder de initiatiefgroepleden in 2009 vergeleken met de uitkomsten van de bewoners uit de Smederij-gebieden die in het kader van de Omnibusenquête 2008 hebben gereageerd. Naast de korte analyse die u onder de grafiek leest, nog een paar opmerkingen over dit onderzoek:

Door de bank genomen scoren de initiatiefgroepleden positiever op de doelstellingen dan de bewoners uit de Smederij-gebieden die in het kader van de Omnibusenquête 2008 hebben gereageerd. Dit geldt zeker voor de doelstellingen 2 t/m 6 waarin met name de nieuwe werkwijze van de Smederijen weerspiegeld wordt.

Hierbij springen de doelstelling 2a en 2b er duidelijk uit. Bij 2a gaat het om de vraag of je op welke manier dan ook geholpen hebt bij het verbeteren van de woon/leefomgeving. (ongeveer 4 punten hoger). En 2b gaat om de mate van tevredenheid over de invloed op het verbeteren woonomgeving (ongeveer 1,5 punt hoger). Hierbij gaat het zowel om de mening van de initiatiefgroepleden over hun eigen inbreng en invloed, als ook hun mening over hoe dit is voor de medebewoners in hun Smederij-gebied.

Wat de doelstelling 1a tot en met 1d betreft, dit gaat om de mate van tevredenheid over woon/leefomgeving, scoren de initiatiefgroepleden iets lager dan de medebewoners. (gemiddeld ongeveer 0,2 punt lager).

De initiatiefgroepleden scoren op doelstelling 4, toename sociale cohesie, gemiddeld een punt hoger dan hun medebewoners. Ze corrigeren hiermee enigszins het beeld uit de Omnibusenquête 2008. Doelstelling 5 scoort eveneens gemiddeld een punt hoger dan doelstelling 4. De score over de tevredenheid over de onderlinge samenwerking tussen de organisaties, doelstelling 6, scoort gemiddeld 0,2 hoger bij de initiatiefgroepleden.

Het is duidelijk dat de initiatiefgroepleden op het behalen van de meeste doelstellingen een andere kijk hebben dan hun medebewoners die de Omnibusenquête in 2008 hebben ingevuld.

Hiervoor zijn diverse plausibele verklaringen te bedenken, maar dit is niet nader onderzocht. Dit krijgt aandacht bij het uitwerken van verbeterpunt 8.

¹ De grafieken zijn ontleend aan het *Jaarverslag & Jaarrekening 2008* van de gemeente Hoogeveen .

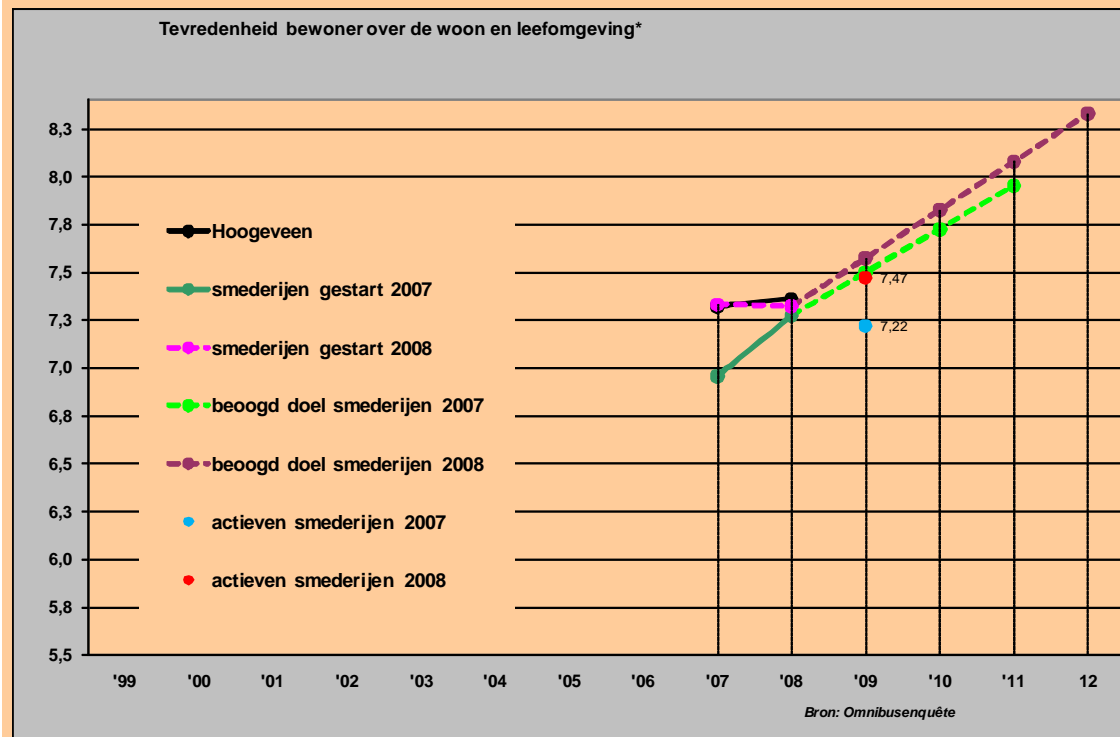
Resultaten Omnibusenquête bewoners en initiatiefgroepleden

Doelstelling 1: Vergroting tevredenheid bewoners over hun woon- en leefomgeving

Beoogd doel en realisatie

1a. Het rapportcijfer van bewoners voor hun tevredenheid over hun woon- en leefomgeving is in de Smederijen die gestart zijn in 2007, is in 2009 verbeterd. Voor de gebieden die in 2008 zijn gestart is het cijfer in 2010 verbeterd.

In 2011 is het rapportcijfer t.o.v. het peiljaar 2007 gemiddeld met 1 punt gestegen

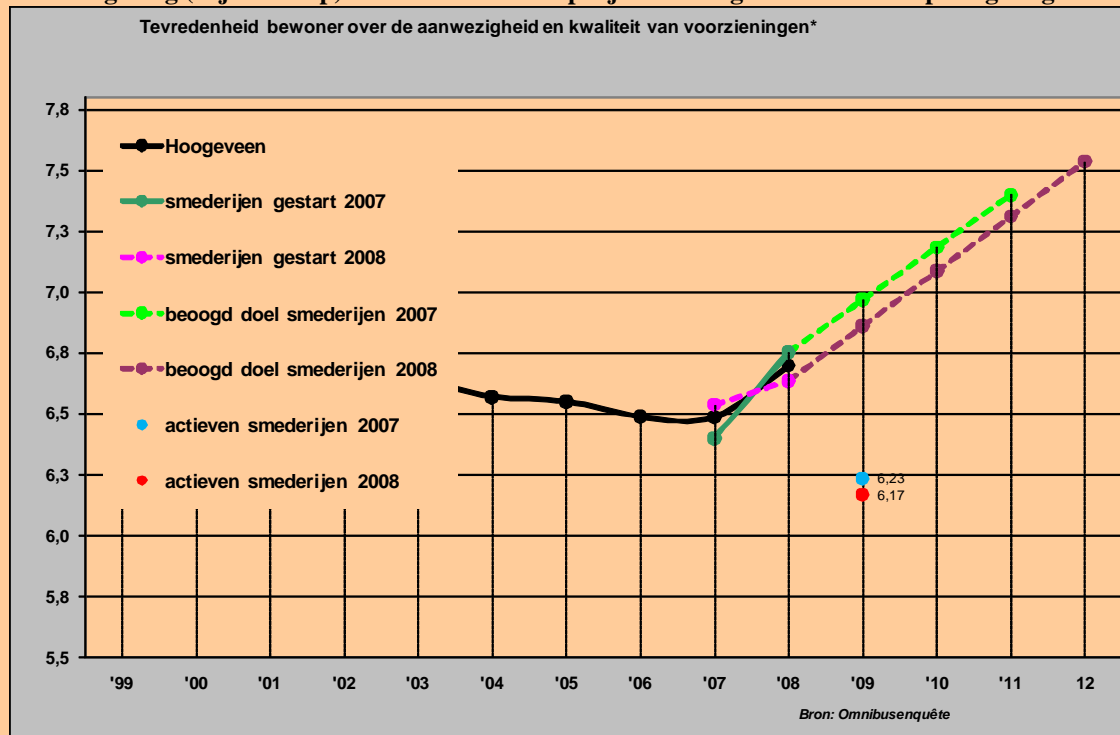

* De mening van bewoners op basis van 5-punt beoordelingsschalen zijn omgerekend naar een rapportcijfer (1-10).

a. In 2008 is sprake van een toename van de tevredenheid van de inwoners over hun woon- en leefomgeving. We zien dat de Smederijen anno 2007 hun achterstand op het gemiddelde bijna hebben ingelopen: van -0,4 naar -0,9. De Smederijen die in 2008 zijn aangevangen liggen nog net iets dichterbij het gemiddelde. Ten opzichte van hun nulmeting, situatie in 2007, is dit een toename met 0,3.

b. Gemiddeld gezien scoren de initiatiefgroepleden in 2009 een fractie hoger (+0,05) dan hun medebewoners. De initiatiefgroepleden van De Smederijen 2008 scoren tweitiende punt hoger dan De Smederijen 2007 (7,47 resp. 7,22).

1b. Tevredenheid van bewoners over de aanwezigheid en kwaliteit van voorzieningen (gebouw en activiteiten wijk- of dorpscentrum, winkelvoorzieningen, ontmoetingsplekken jongeren, recreatiegelegenheden, speelvoorzieningen, activiteiten jongeren en ouderen) in de directe woonomgeving (wijk of dorp) is in 2011 t.o.v. het peiljaar 2007 gemiddeld met 1 punt gestegen.

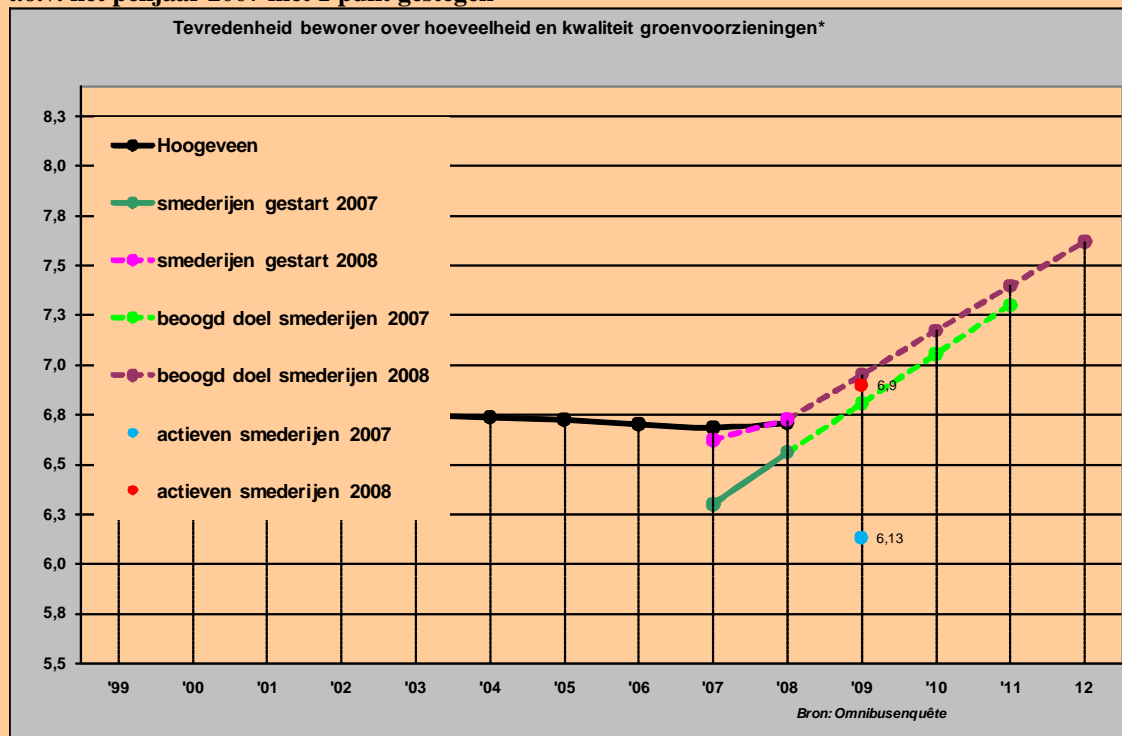

De mening van bewoners op basis van 5-punt beoordelingsschalen zijn omgerekend naar een rapportcijfer (1-10).

a. Na een daling in de afgelopen jaren zien we in 2008 het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven aan de voorzieningen in hun omgeving weer toenemen. Met een 6,7 is dit het hoogste punt sinds er gemeten wordt. De Smederijen anno 2007 zitten daar zelfs nog wat boven, terwijl in 2007, startjaar of “nulsituatie”, ze nog onder het Hoogeveense gemiddelde liggen. De Smederijen die in 2008 zijn gestart, zijn t.o.v. de nulsituatie in 2007 wat minder sterk gestegen en liggen i.p.v. boven nu net onder het gemiddelde.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) een halve punt lager dan hun medebewoners. De initiatiefgroepleden van De Smederijen 2008 en 2007 scoren vrijwel gelijk.

1c. Oordeel bewoners over hoeveelheid en kwaliteit openbaar groen in hun wijk of dorp is in 2011 t.o.v. het peiljaar 2007 met 1 punt gestegen

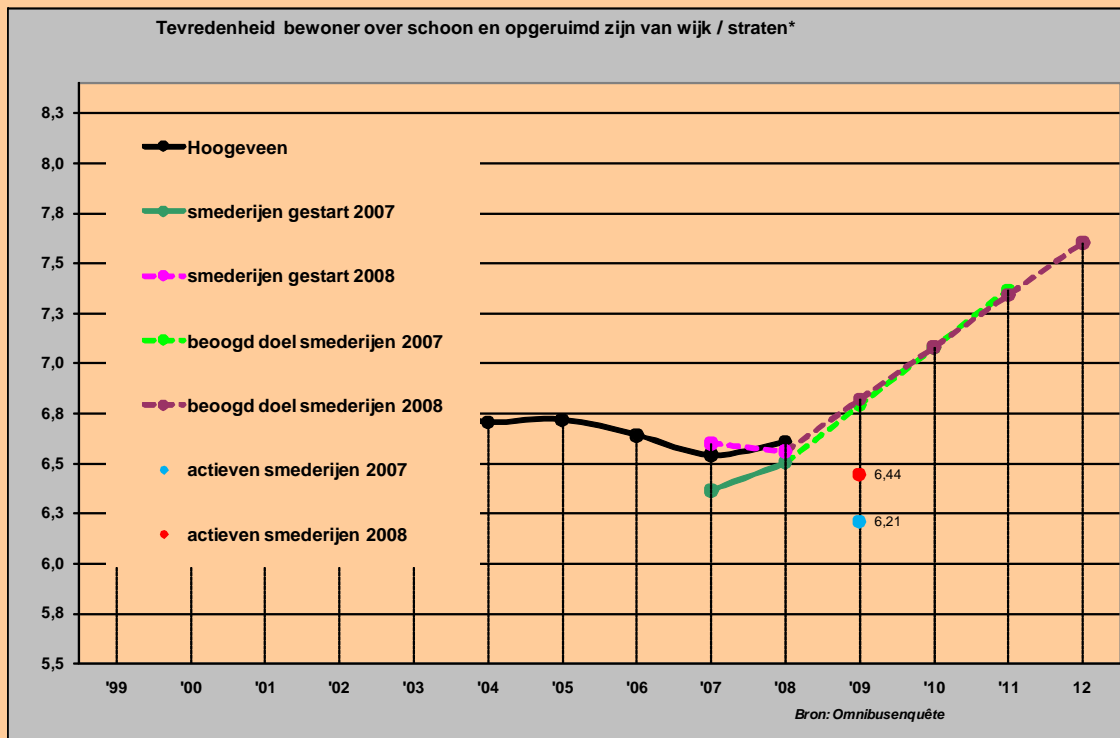

De mening van bewoners op basis van 5-punt beoordelingsschalen zijn omgerekend naar een rapportcijfer (1-10). (Nb. de waardering voor de hoeveelheid groen scoort beduidend hoger dan het onderhoud ervan. Zie hiervoor het programma Leeft)

a. Het gemiddelde rapportcijfer van inwoners voor het groen (kwaliteit en onderhoud) in hun wijk of dorp schommelt de laatste jaren rond een 6,7; 2008 is hierop geen uitzondering. Opvallend is dat terwijl de Smederijen gestart in 2007 daar 0,4 punt onderliggen, dit verschil met de helft is afgenomen. De Smederijen die in 2008 zijn begonnen liggen in 2008 op het Hoogeveense gemiddelde. Ten opzichte van hun nulsituatie is dit toename met 0,1.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) een fractie lager (-0,13) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 -0,43 en De Smederijen 2008 scoren +0,18 iets hoger dan de bewoners. De initiatiefgroepleden van De Smederijen 2008 scoren duidelijk beter dan De Smederijen 2007 (+0,77).

1d. Oordeel bewoner over schoon en opgeruimd zijn van wijk/straten is in 2011 t.o.v. het peiljaar 2007 met 1 punt gestegen

De mening van bewoners op basis van 5-punt beoordelingsschalen zijn omgerekend naar een rapportcijfer (1-10).

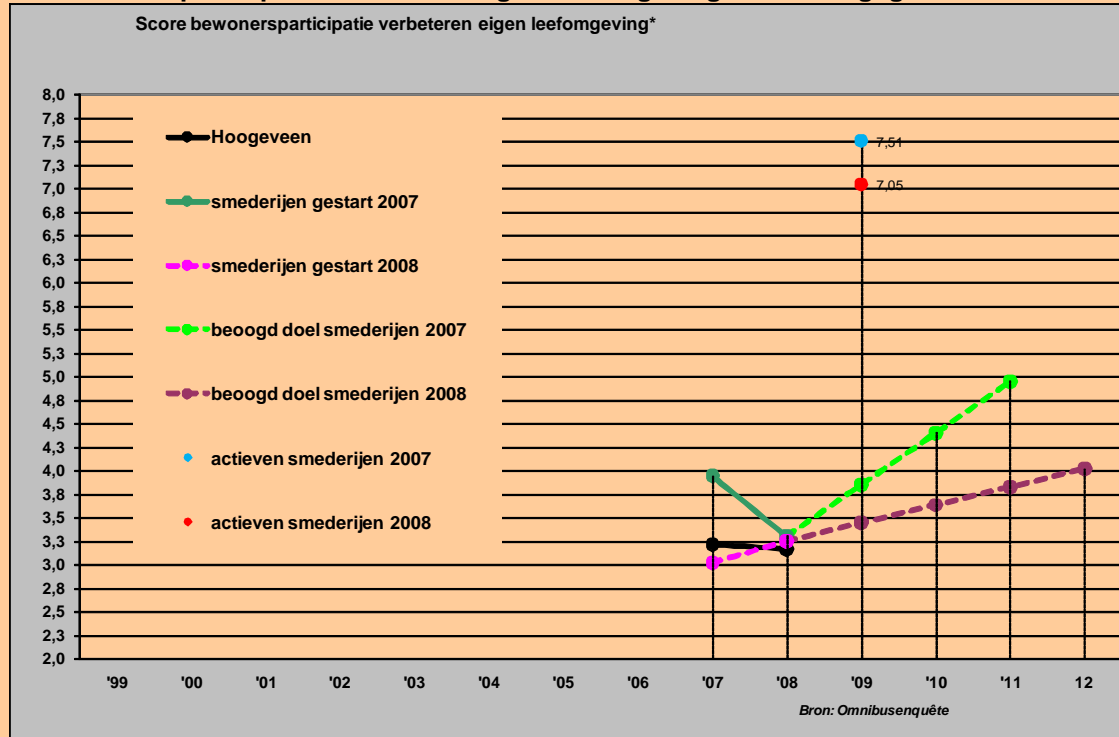
a. Na een dalende tendens de laatste tijd, zien we in 2008 een opleving in het rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de netheid van de straten en staat op een 6,6. De Smederijen die in 2007 zijn begonnen gaan nog iets beter: hun achterstand op het Hoogeveense gemiddelde was bij aanvang bijna 0,4 en in 2008 geslonken tot 0,1. De Smederijen die in 2008 zijn begonnen liggen net onder het gemiddelde, ten opzichte van hun nulsituatie een minime daling.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepen van De Smederijen (2007 en 2008) een fractie lager (-0,20) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 -0,29 en De Smederijen 2008 -0,12. De initiatiefgroepen van De Smederijen 2008 scoren twaalfde punt hoger dan De Smederijen 2007.

Doelstelling 2: Toename maatschappelijke participatie, betrokkenheid, directe zeggenschap en medeverantwoordelijkheid van bewoners in de tot standkoming van hun eigen leefomgeving
Dit leidt tot toename van de daadkracht van bewoners

Beoogd doel en realisatie

2a. Bewonersparticipatie verbeteren eigen leefomgeving is in 2011 gegroeid t.o.v. 2007.

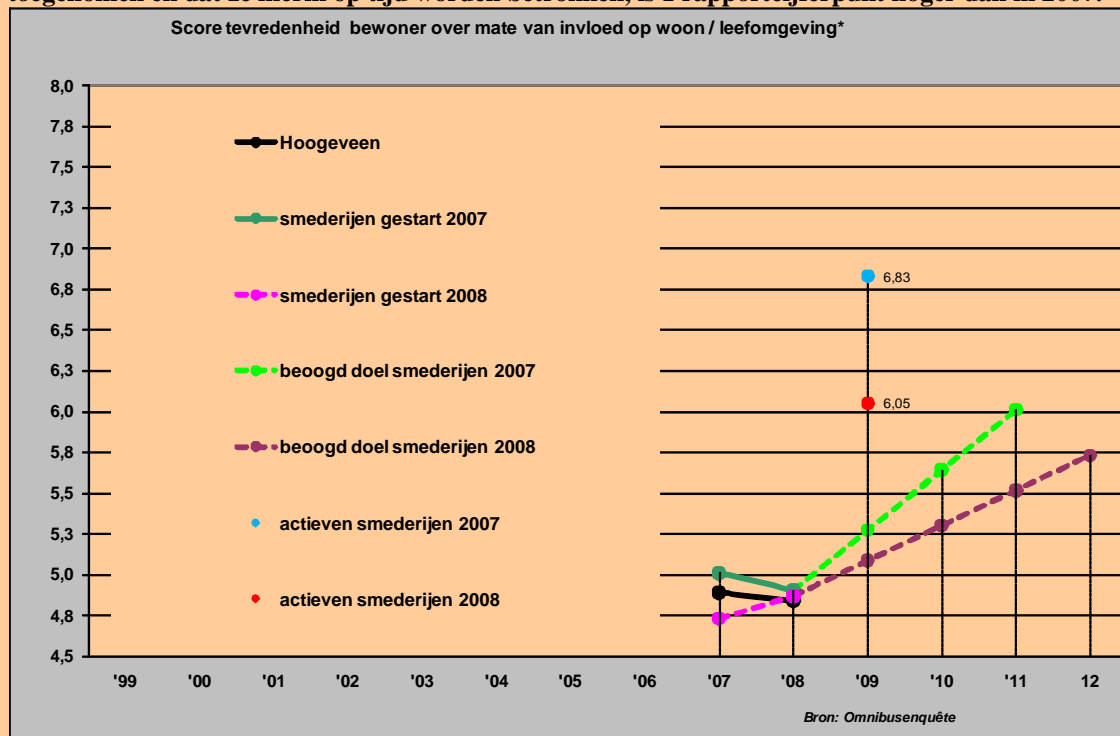

*De weergegeven scores betreffen geconstrueerde rapportcijfers, als volgt: veel=9; redelijk veel=7, weinig/een beetje= 5 en geen =1).

a. In 2008 zien we een daling in de berekende score van de mening van de bewoners omtrent de bewonersparticipatie in hun buurt. Opvallend is dat Smederijen anno 2007 in de startfase nog nog 0,7 punt hoger dan het Hoogeveens gemiddelde. Echter in 2008 zijn ze dicht naar dit gemiddelde afgezakt: verschil bedraagt nog slechts 0,1. De Smederijen anno 2008 scoren nog dicht bij het gemiddelde. Ten opzichte van hun nulsitatie laten zij echter een stijging zien met 0,2.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) aanmerkelijk positiever (+4,0) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 +4,20 en De Smederijen 2008 +3,80. Hier scoren de initiatiefgroepleden van De Smederijen 2007 hoger dan De Smederijen 2008 (+0,46).

2b. De mening van bewoners dat hun invloed op de woon/leefomgeving (kantelen organisatie) is toegenomen en dat ze hierin op tijd worden betrokken, is 1 rapportcijferpunt hoger dan in 2007.

De weergegeven scores betreffen geconstrueerde cijfers, als volgt: veel=9; redelijk veel=7, weinig/een beetje= 5 en geen =1).

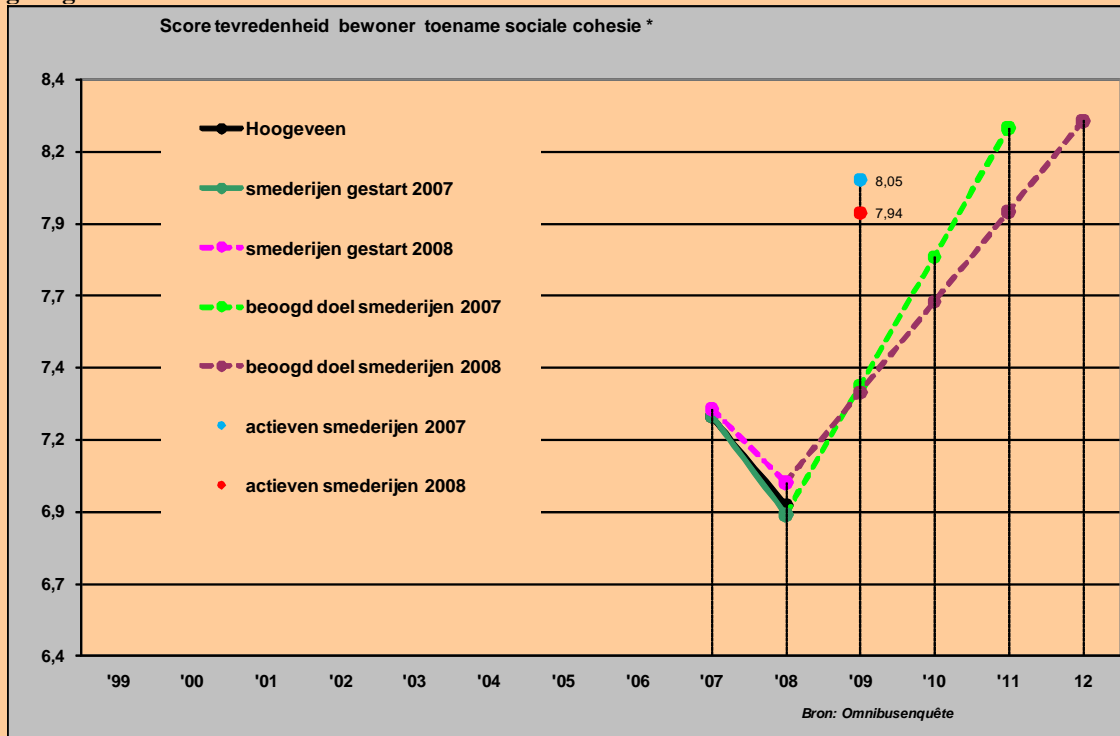
a. De score omtrent de tevredenheid over de invloed op de eigen leefomgeving is in 2008 afgenomen. De Smederijen anno 2007 zijn een deel van hun voorsprong op het Hoogeveens gemiddelde kwijtgeraakt. De Smederijen die in 2008 zijn aangevangen liggen er net tussenin. Zij laten wel eens stijging zien t.o.v. hun nulsituatie.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) veel positiever (+1,56) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 +1,93 en De Smederijen 2008 +1,18. Ook hier scoren de initiatiefgroepleden van De Smederijen 2007 hoger dan De Smederijen 2008 (+0,77).

Doelstelling 4: Toename sociale cohesie tussen bewoners onderling (bewoners-bewoners)

Beoogd doel en realisatie

Waardering bewoners over toename sociale cohesie is in 2011 t.o.v. peiljaar 2007 met 1 punt gestegen

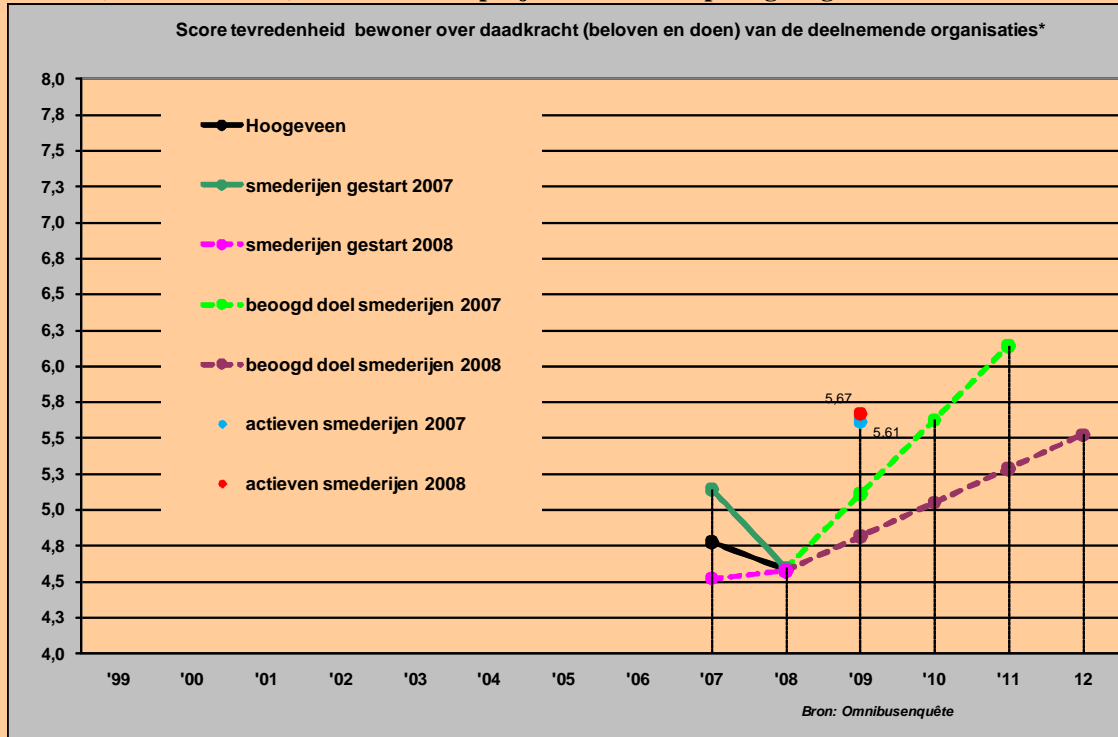
* De weergegeven scores betreffen geconstrueerde cijfers, als volgt: ja=9; soms wel/soms niet = 5; nee = 1.

- a. De gemiddelde tevredenheid van bewoners over de toename van sociale is in 2008 afgenomen. De bewoners van de Smederijen anno 2007 en 2008 vertonen hetzelfde beeld.
- b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgropleden van De Smederijen (2007 en 2008) ruim een punt hoger (+1,05) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 +1,16 en De Smederijen 2008 +0,94. Hier scoren de initiatiefgropleden van De Smederijen 2007 iets beter dan De Smederijen 2008 (+0,11).

Doelstelling 5: Organisaties en bewoners moeten samen antwoorden vinden op vraagstukken vanuit de samenleving (bewoners-organisaties/vraag-ipv aanbodgericht/resultaatgericht werken)

Beoogd doel en realisatie

Tevredenheid bewoners over daadkracht van de deelnemende organisaties via resultaatgericht werken (beloven en doen) is in 2011 t.o.v. peiljaar 2007 met 1 punt gestegen

* De weergegeven scores betreffen geconstrueerde cijfers, als volgt: ja=9; soms wel/soms niet = 5; nee = 1.

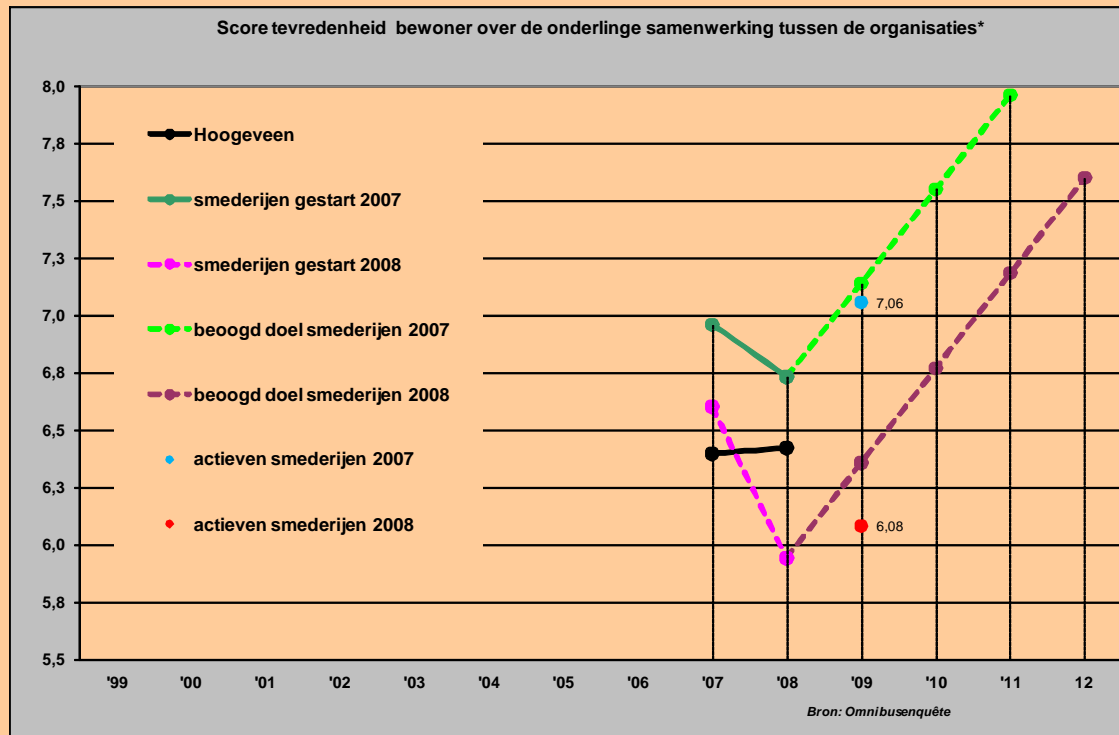
a. De gemiddelde tevredenheid van de inwoners over de daadkracht van de deelnemende organisaties is in 2008 gedaald. Terwijl de Smederijen anno 2007 bij hun start nog bijna 0,4 punt hoger scoorden dan gemiddeld in Hoogeveen, zien we nu dat deze voorsprong geheel is verdwenen. De Smederijen die in 2008 scoren t.o.v. hun nulsituatie iets hoger en staan nu ook op het Hoogeveens gemiddelde.

b. Gemiddeld gezien scoren in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) ruim een punt hoger (+1,05) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 +1,02 en De Smederijen 2008 +1,09. Hier scoren de initiatiefgroepleden van De Smederijen 2007 een fractie lager dan De Smederijen 2008 (+0,06).

Doelstelling 6: Onderlinge samenwerking binnen en tussen deelnemende organisaties verbeteren (binnen en tussen organisaties)

Beoogd doel en realisatie

Waardering bewoners en organisaties voor de onderlinge samenwerking is in 2011 is met 1 punt gestegen t.o.v. 2007

* De weergegeven scores betreffen geconstrueerde cijfers, als volgt: ja=9; nee = 2.

a. De tevredenheid van de bewoners over de onderlinge samenwerking van de deelnemende organisaties is in 2008 licht toegenomen. De bewoners van de Smederijen anno 2007 geven echter een lagere score te zien. Was hun score bij hun start in 2007 nog 0,5 punt hoger, inmiddels is dit geslonken tot 0,3 punt. Frappant is dat de Smederijen die in 2008 zijn begonnen ten opzichte van de nulsituatie een sterk lagere score laten zien: -0,7; 0,5 punt onder het Hoogeveens gemiddelde.

b. Gemiddeld gezien scores in 2009 de initiatiefgroepleden van De Smederijen (2007 en 2008) tweetiendepunt hoger (+0,23) dan de medebewoners: De Smederijen 2007 +0,33 en De Smederijen 2008 +0,14. Hier scores de initiatiefgroepleden van De Smederijen 2007 bijna een vol punt hoger dan De Smederijen 2008.

Bron: Jaarverslag & Jaarrekening 2008 (Gemeente Hoogeveen, 2009)

In onderstaande tabel ziet u respons van de initiatiefgroepleden op het nadere onderzoek over de vragen van de Omnibusenquête: totaal en per Smederij.

Tabel: Respons initiatiefgroepleden nader onderzoek vragen Omnibusenquête per Smederij.

	aantal initiatiefgroepleden	respons	Percent
Krakeel (gestart in 2007)	12	10	83%
Nieuwlande (gestart in 2007)	7	5	71%
Oranjebuurt (gestart in 2007) (+Noord)	10	4	40%
Pesse (gestart in 2007)	9	8	89%
Zuid (gestart in 2007)	9	6	67%
Tiendeveen (gestart in 2007)	9	7	78%
Verzetsbuurt (gestart in 2007)	13	10	77%
Venesluis (gestart in 2007)	11	6	55%
Elim (gestart in 2007)	9	4	44%
Schoonvelde-Oost (gestart in 2007)	10	2	20%
Hollandscheveld (gestart in 2008)	9	6	67%
Noordscheschut (gestart in 2008)	11	7	64%
Nieuweroord (gestart in 2008)	8	8	100%
Fluitenberg (gestart in 2008)	11	7	64%
Stuifzand (gestart in 2008)	7	7	100%
Wolfsbos (gestart in 2008)	10	6	60%
Zeeheldenbuurt (gestart in 2008)	9	2	22%
Schutlanden West/Kattouw (gestart in 2008)	17	11	65%
Totaal	181	116	64%
niet ingevuld		6	
		122	